

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_10_01_PŘ

Téma	Parní stroj
Anotace	Materiál slouží jako příprava pro učitele a jako prezentace při úvodním seznámení žáků s učivem. Je podkladem pro zápis učiva. Některé informace v prezentaci jsou uváděny jako zajímavosti a nejsou určeny jako povinná součást učiva.
Autor	Mgr. Hana Flajšingerová
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Žák se seznámí s probíraným učivem a na základě prezentace provede zápis do sešitu.
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné -
Klíčová slova	Století páry, parní stroj, šoupátko, píst, pára, ojnice, Watt
Druh učebního materiálu	Prezentace PowerPoint
Druh interaktivity	Vzdělávání žáků prostřednictvím digitálních technologií
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	1. stupeň , 2. období
Typická věková skupina	9.- 12.let
Celková velikost	871 kB

Parní stroj

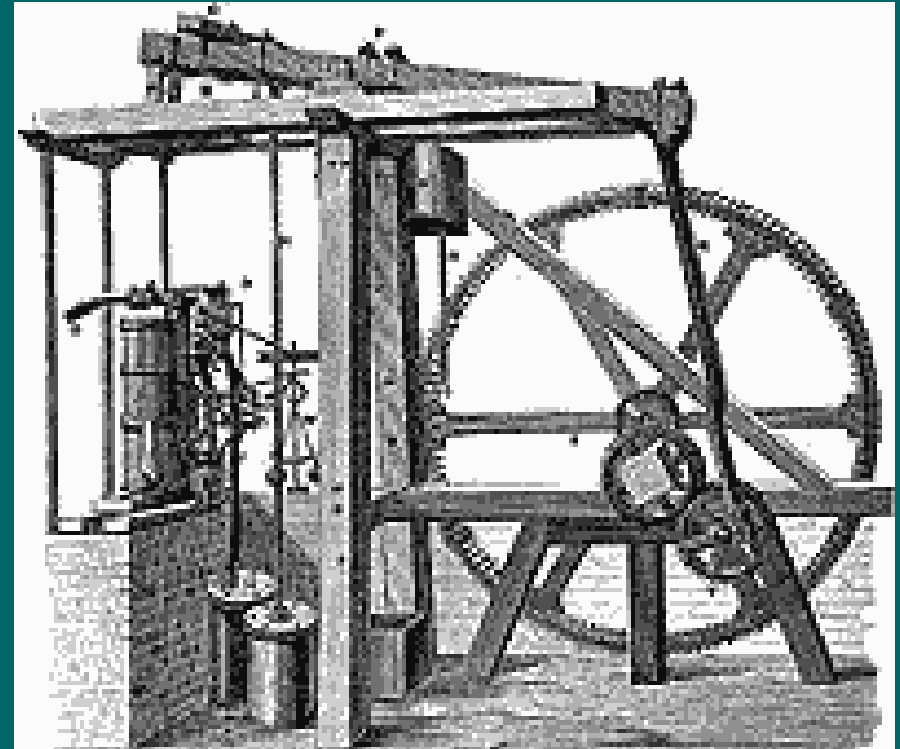
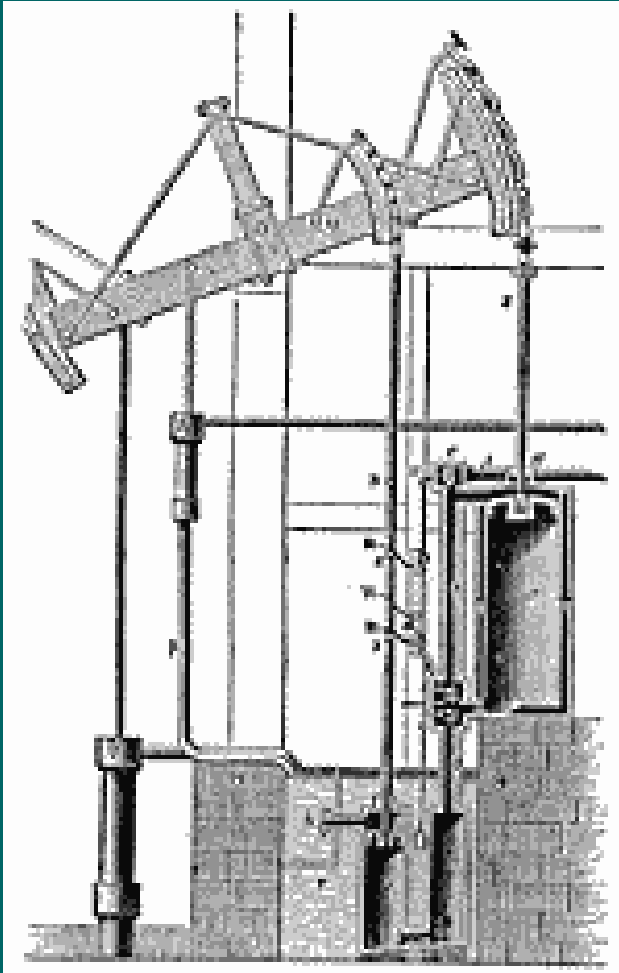
- Využívá sílu vodní páry
- V 19.století se parní stroj stal nejvýznamnějším zdrojem energie jak v průmyslu, tak v dopravě.
- Proto se tomuto století také říká století páry.
- Dopravě kralovaly vlaky tažené parními lokomotivami, vody brázdily parníky, průmyslové podniky měly stroje poháněné transmisemi od centrálního parního stroje, na polích se objevily parní oračky, parní mlátičky a parní lokomobily. Povrch silnic pak upravovaly parní válce.

James Watt (1736 - 1819)

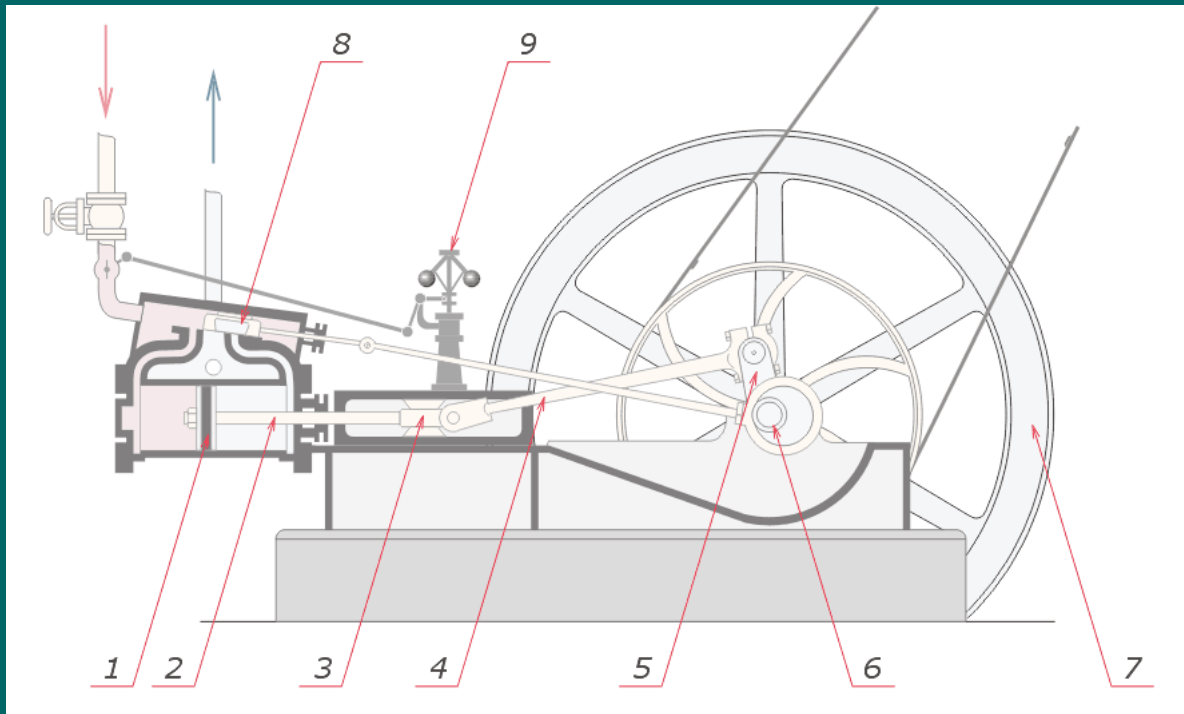
- skotský mechanik, vynálezce a fyzik
- bývá uváděn jako vynálezce parního stroje, ale provedl pouze jeho vylepšení
- (Byl požádán, aby opravil parní stroj. Tehdejší parní stroje byly nevýkonné a tak James Watt sestrojil vlastní vylepšený model.)

Wattův stacionární parní stroj (1774)

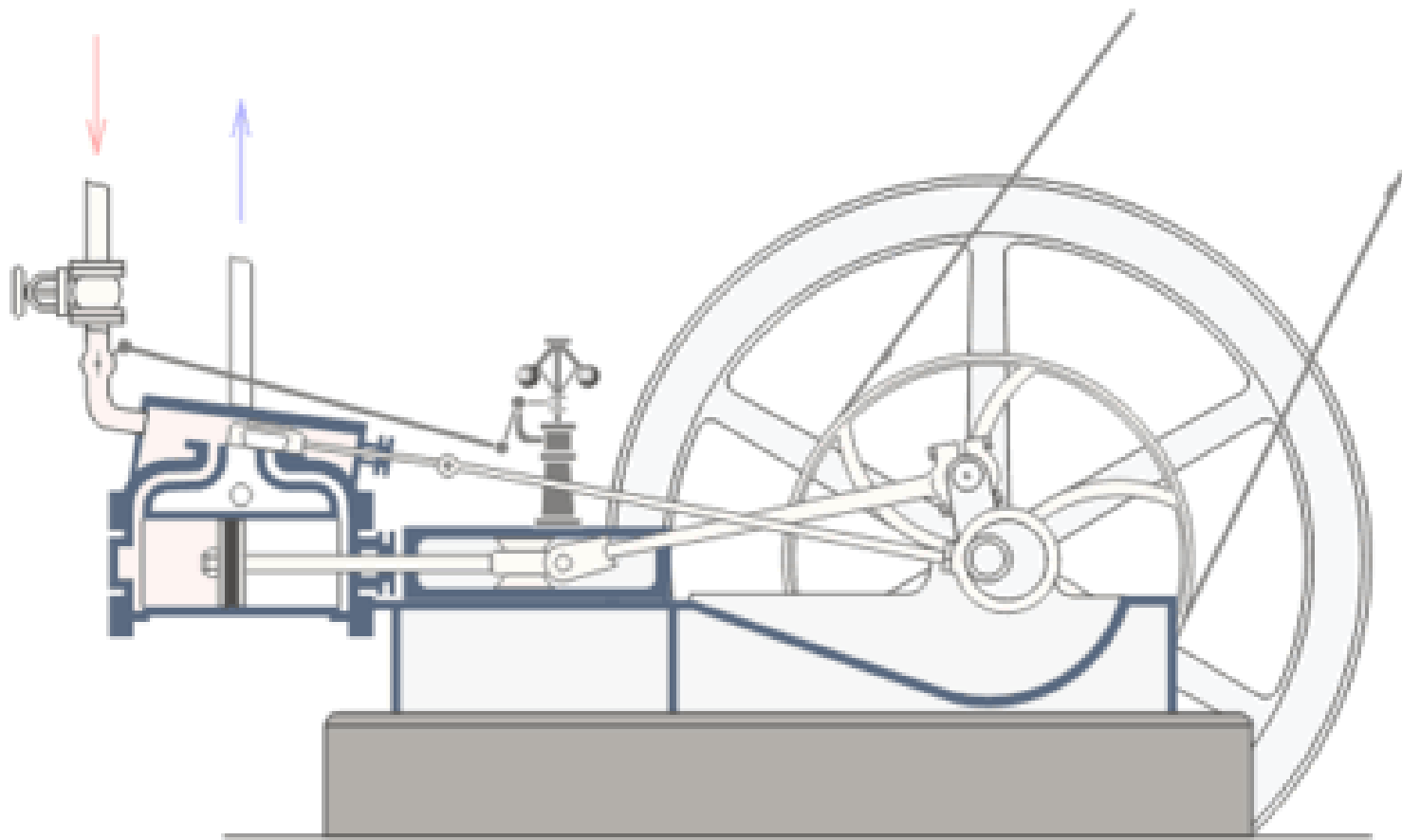
- **Wattova parní transmise (1787)**

Hlavní součásti parního stroje

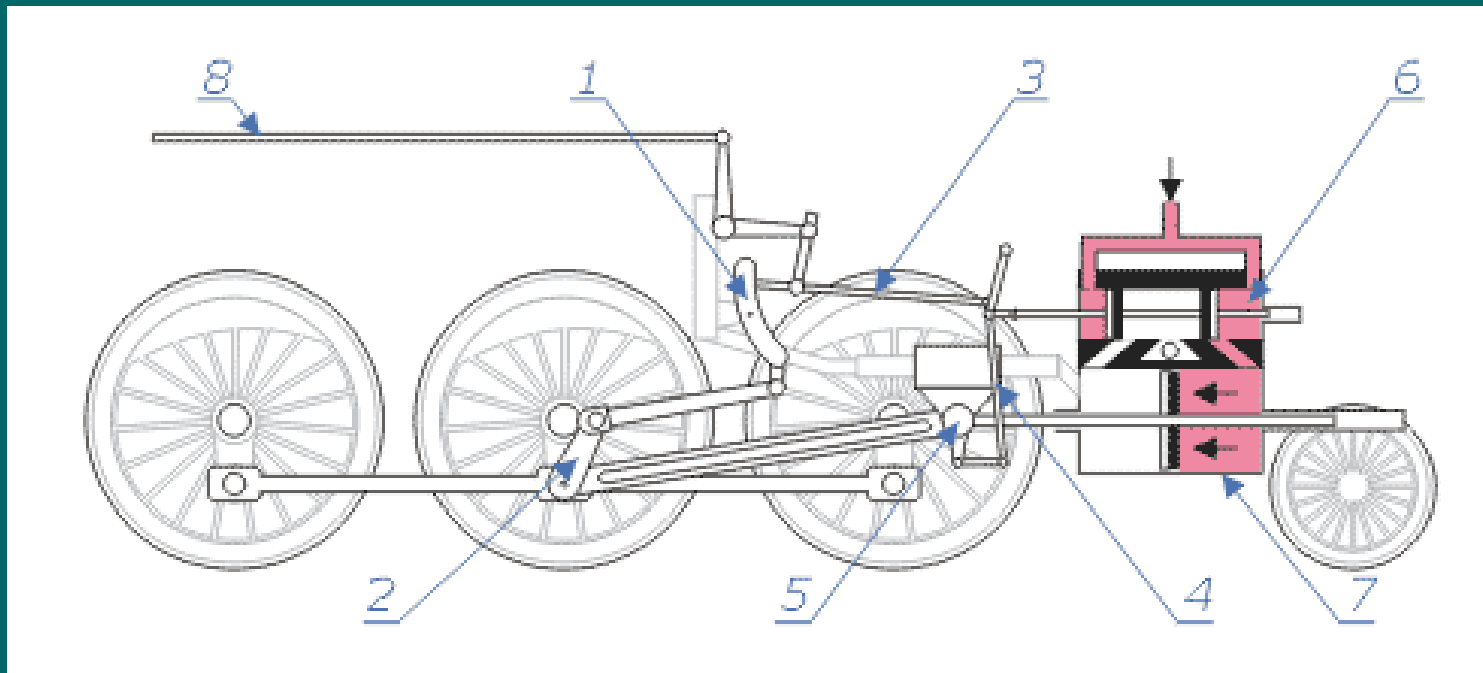

- 1 - Píst
- 2 - Pístní tyč
- 3 - Křížák
- 4 - Ojnice
- 5 - Klika čepu ojnice
- 6 - Excentrický mechanismus
- 7 - Setrvačník
- 8 - Šoupátko
- 9 - Wattův odstředivý regulátor.

Jak pracuje parní stroj?

- Pára z kotle je vedena do šoupátkové komory a odtud je rozdělována do válce. Tam svým tlakem způsobuje pohyb pístu.
- Posuvný pohyb pístu je přes pístní tyč, křížák a ojnici přenášen na kliku, která posuvný pohyb převádí na otáčivý (rotační).

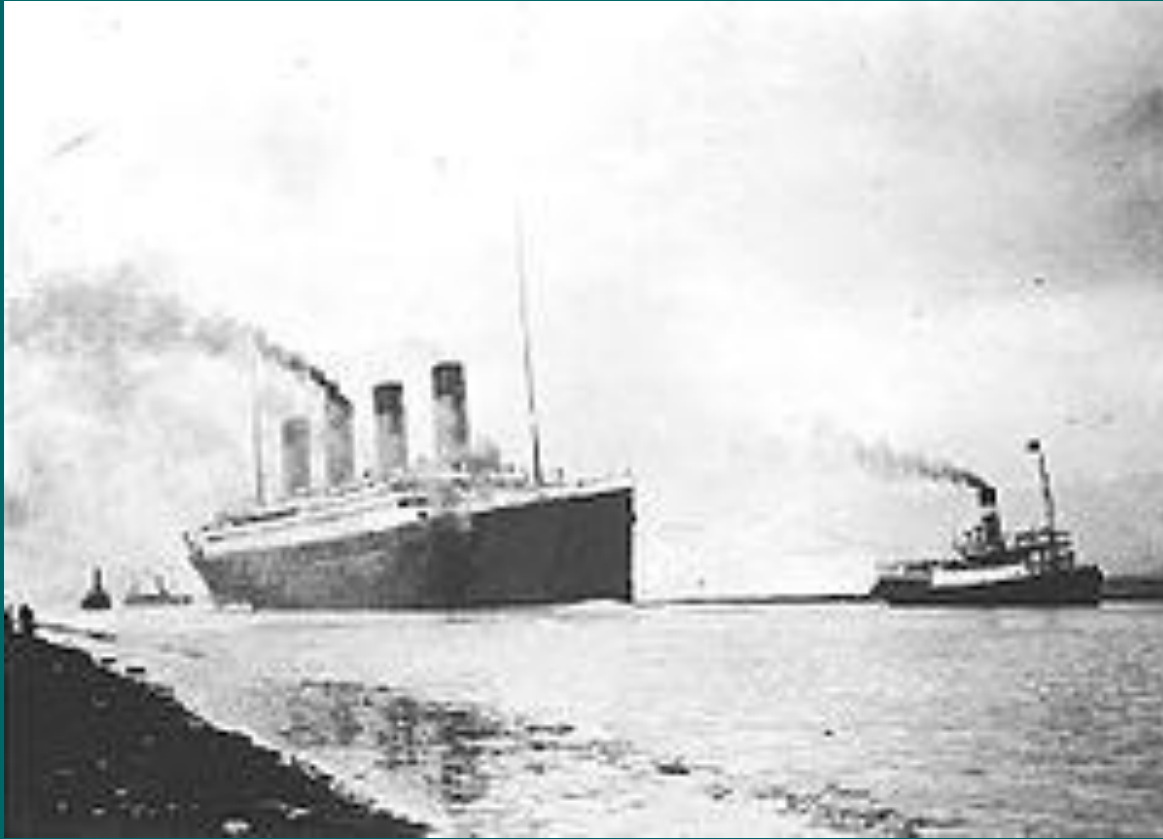
A malá ukázka.....

Lokomobila

- Jedná se vlastně o předchůdce dnešních traktorů.

Parník byla původně loď poháněná
parním strojem, později i parní
turbínou.

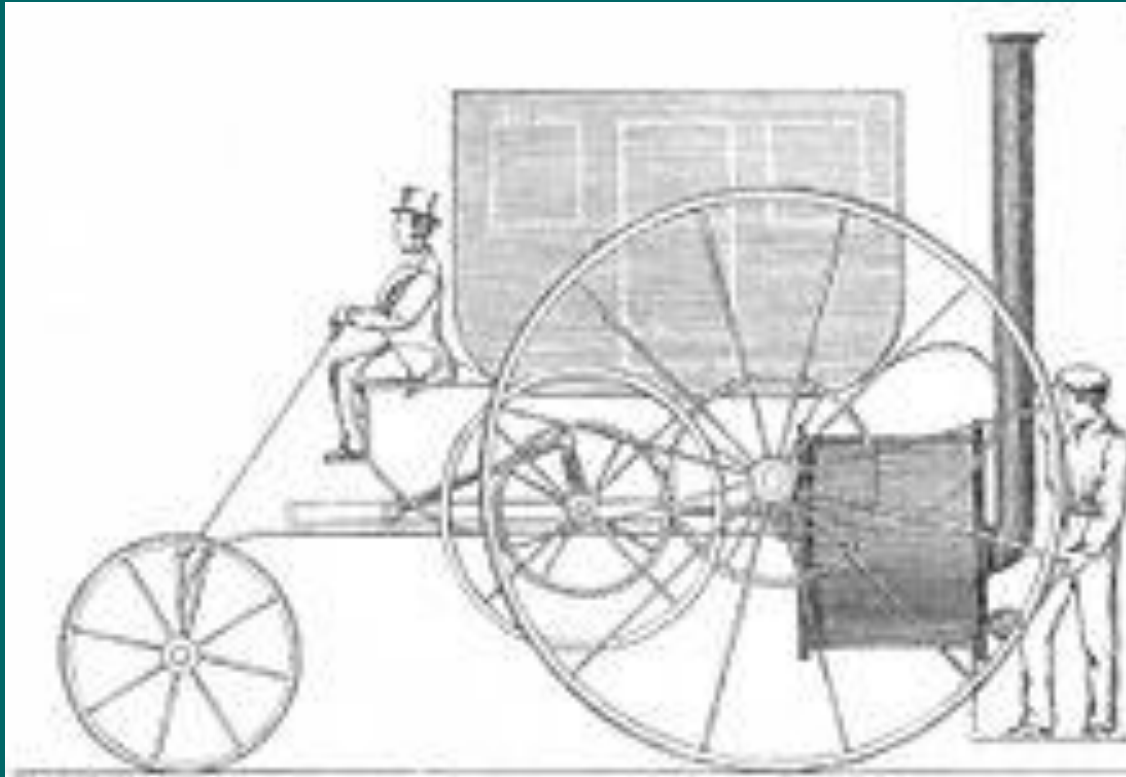
Titanic

Parní válec

- speciální silniční pracovní stroj sloužící k hutnění povrchu silnic jejich válcováním

Parní automobil je silniční dopravní prostředek, poháněný parním strojem.

Tzv. stabilní parní stroj

Parní automobil

Tříkolka

No řekněte.....

**Nebyla to
nádhera?**